

1. Kontaktperson

Förnamn	Mika
Efternamn	Varpio
Telefonnummer	050 533 3880
E-post	mika.varpio@aistimaa.fi

2. Fullmäktigemotion

Skapad, datum	02.1.2025 9.11
Rubrik	Rådgivningstjänst till Gamla stan i Borgå
Fullmäktigemotion	Gamla stan är Borgå stads kronjuvel och ett viktigt turistmål för staden. Områdets betydelse för stadens image och attraktionskraft är obestridlig. Detta syns bland annat i en utredning för år 2024, där gamla stan fastslogs som stadens viktigaste turistmål. Enligt utredningen uppgår områdets varumärkesvärde till hela 755 miljoner euro. Området lockar inte bara turister utan även nya invånare och företag, vilket gör att det är av största vikt att bevara och utveckla området. Gamla stan ett unikt kulturarvsobjekt och samtidigt en levande stadsdel med cirka 600 invånare och ett mångsidigt antal företag och sammanslutningar. Bevarandet av området kräver en balansering mellan att värna om det historiska värdet och att ta hänsyn till invånarnas och aktörernas praktiska behov. Utmaningar i renoveringsbyggande och anvisningar De bygganvisningar som utarbetades 2018 innehåller särskilda bestämmelser i detaljplanerna för gamla stan och den utgör en god grund för utvecklingen av området. Trots att anvisningen är heltäckande når anvisningens innehåll inte alltid invånarna och många är osäkra på vilka åtgärder som kräver tillstånd. Denna osäkerhet kan leda till två problematiska situationer: 1. Invånarna hamnar i en komplicerad och dyr tillståndsprocess även vid mindre reparationer. 2. Vissa vidtar åtgärder utan tillstånd för att undvika byråkrati och kostnader. Inget av alternativen stöder intressena för staden, invånarna eller gamla stan. Dessutom har byggnadstillsynen instruerat invånarna att anställa utomstående konsulter, vilket ökar kostnaderna och komplexiteten även för de minsta projekten. Detta försvårar dialogen mellan staden och invånarna och ökar den ömsesidiga frustrationen. Förslag: Rådgivningstjänst för gamla stan Borgå stad bör grunda en rådgivningstjänst som fokuserar på gamla stan och eventuellt även Empire-Borgå. En person som erbjuder rådgivning kan

till exempel fungera med beteckningen som en rådgivare för området, som traditionsmästare, rådgivande arkitekt eller renoveringsrådgivare. Uppgiften bör skötas av en sakkunnig på stadens lönelista och som hör till de anställda inom stadens planläggningsavdelning för att han eller hon ska ha tillräcklig officiell ställning och befogenhet att sköta sitt uppdrag.

Målen för rådgivningstjänsten:

- Stöd med låg tröskel: Sakkunnig hjälp vid renoverings- och byggprojekt av alla storlekar i planeringsskedet, t.ex. under idégivning och beredning av projektets inledande skeden.
- Proaktiva råd: Tydliga anvisningar och stöd i behandlingen av tillståndsärenden, det praktiska genomförandet och ansökan om byggnadsunderstöd.
- Värnande om kulturarvet: Att säkerställa historiskt och arkitektoniskt lämpliga lösningar för att bevara områdets värdefulla byggnadsarv.
- Främjande av samarbete: En smidigare dialog mellan byggnadstillsynen, invånarna och aktörerna.

Exempelmodell från renoveringsrådgivningen i Raumo

Borgå kan ta modell av renoveringsrådgivarens verksamhet i Raumo stad. Till ansvarsområden för renoveringsrådgivaren i Raumo hör bland annat renoveringsrådgivning för byggnadsbeståndet i gamla stan i Raumo, stöd för tillståndsprocesser, utarbetande av restaureringsanvisningar och rådgivning i anslutning till ansökan om byggnadsunderstöd. Denna verksamhetsmodell kan tillämpas på behoven i Borgå med beaktande av stadens särdrag och mål.

Ekonomiska och kulturella konsekvenser

Även om rådgivningstjänsten skulle medföra kostnader kan felaktiga reparationer och historiskt olämpliga lösningar bli betydligt dyrare på lång sikt. Sådana fel kan försvaga gamla stans unika utseende och kulturhistoriska värde, vilket skulle vara en förlust inte bara för områdets invånare utan också för hela staden. En rätt genomförd rådgivning skulle stödja att gamla stan bevaras som en livskraftig och lockande del av Borgå stad.

Slutligen

Rådgivningstjänsten är en investering i Borgås framtid, som skulle stärka stadens varumärke, öka invånarnas nöjdhet och stödja en hållbar utveckling i gamla stan. Det skulle också vara ett konkret steg mot en mer fungerande och invånarvänlig byggnadsprocess.